

Zbiór Orzeczeń

OPINIA RZECZNIKA GENERALNEGO
JEANA RICHARDA DE LA TOURA
przedstawiona w dniu 20 maja 2021 r.¹

Sprawa C-136/20

**Postępowanie karne
przeciwko
LU**

[wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Zalaegerszegi Járásbíróság (sąd rejonowy w Zalaegerszeg, Węgry)]

Odesłanie prejudycjalne – Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości – Decyzja ramowa 2005/214/WSiSW – Wzajemne uznawanie kar o charakterze pieniężnym – Artykuł 5 ust. 1 – Przepięstwo lub wykroczenie dotyczące „naruszenia przepisów ruchu drogowego” – Zakres przestępstwa lub wykroczenia – Kara pieniężna nałożona przez państwo wydające na właściciela pojazdu z powodu naruszenia obowiązku wskazania kierującego podejrzanego o popełnienie wykroczenia drogowego – Artykuł 7 ust. 1 – Podstawy odmowy uznania lub wykonania – Zakres i warunki kontroli kwalifikacji prawnej przestępstwa lub wykroczenia przez państwo wykonujące

I. Wprowadzenie

1. W rozpatrywanym odesłaniu prejudycjalnym zwrócono się do Trybunału o wyjaśnienie zakresu, w jakim właściwy organ państwa członkowskiego² może odmówić uznania i wykonania orzeczenia skazującego na karę pieniężną nałożoną w innym państwie członkowskim³, jeżeli uzna, że czyn zabroniony popełniony w tym ostatnim państwie nie jest objęty listą przestępstw lub wykroczeń, w odniesieniu do których prawodawca Unii wykluczył w decyzji ramowej 2005/214 kontrolę podwójnej karalności czynu.

2. Wniosek ten został złożony w ramach postępowania dotyczącego uznania i wykonania przez właściwy organ węgierski kary pieniężnej nałożonej na obywatelkę węgierską LU przez właściwy organ austriacki. Kara ta została nałożona z tego powodu, że LU, jako właścicielka pojazdu, z wykorzystaniem którego popełniono wykroczenie drogowe, nie dopełniła ciążącego na niej obowiązku wskazania kierującego podejrzanego o popełnienie tego wykroczenia. Podczas gdy właściwy organ austriacki uważa, że naruszenie tego obowiązku wskazania stanowi wykroczenie dotyczące „naruszenia przepisów ruchu drogowego” w rozumieniu art. 5 ust. 1 tiret trzydzieste

¹ Język oryginału: francuski.

² Zwanego dalej „państwem wykonującym” w rozumieniu art. 1 lit. d) decyzji ramowej Rady 2005/214/WSiSW z dnia 24 lutego 2005 r. w sprawie stosowania zasady wzajemnego uznawania do kar o charakterze pieniężnym (Dz.U. 2005, L 76, s. 16).

³ Zwanym dalej „państwem wydającym” w rozumieniu art. 1 lit. c) decyzji ramowej 2005/214.

trzecie decyzji ramowej 2005/214, w odniesieniu do którego kontrola podwójnej karalności czynu jest wykluczona, właściwy organ węgierski twierdzi z kolei, że wspomnianemu wykroczeniu nie można nadać takiej kwalifikacji.

3. Pytania przedstawione przez Zalaegerszegi Járásbíróság (sąd rejonowy w Zalaegerszeg, Węgry) zmierzają zasadniczo do ustalenia zakresu i warunków kontroli, jaką może przeprowadzić właściwy organ państwa wykonującego, gdy uzna, że wniosek o uznanie i wykonanie kary pieniężnej, skierowany do niego przez właściwy organ państwa wydającego, jest obarczony błędem co do kwalifikacji prawnej wykroczenia lub przestępstwa do celów art. 5 ust. 1 decyzji ramowej 2005/214. Pytania te są również okazją dla Trybunału do uściślenia pojęcia „naruszenia przepisów ruchu drogowego” użytego przez prawodawcę Unii w art. 5 ust. 1 tiret trzydzieste trzecie tej decyzji ramowej, w braku jakiegokolwiek definicji tego czynu zabronionego w prawie Unii oraz w sytuacji, gdy brak jest w Unii Europejskiej jakiegokolwiek ujednoczenia przepisów ruchu drogowego.

4. W niniejszej opinii proponuję Trybunałowi, aby orzekł, że art. 7 ust. 1 decyzji ramowej 2005/214 należy interpretować w ten sposób, że do celów stosowania art. 5 ust. 1 tej decyzji ramowej właściwy organ państwa wykonującego może odmówić uznania i wykonania orzeczenia, jeżeli wykroczenie lub przestępstwo w postaci określonej w prawie państwa wydającego nie stanowi przestępstwa lub wykroczenia lub nie należy do kategorii wykroczeń lub przestępstw, do których właściwy organ państwa wydającego odnosi się w zaświadczeniu dołączonym do tego orzeczenia. Wpierw jednak właściwy organ państwa wykonującego powinien wszcząć procedurę konsultacyjną, o której mowa w art. 7 ust. 3 wspomnianej decyzji ramowej.

5. Proponuję również Trybunałowi, aby orzekł, że art. 5 ust. 1 tiret trzydzieste trzecie decyzji ramowej 2005/214 należy interpretować w ten sposób, że wykroczenie dotyczące „naruszenia przepisów ruchu drogowego” obejmuje czyn polegający na tym, że właściciel pojazdu odmawia wskazania kierującego podejrzanego o popełnienie wykroczenia drogowego.

II. Ramy prawne

A. Decyzja ramowa 2005/214

6. Motywy 1, 2 i 4 decyzji ramowej 2005/214 mają następującą treść:

- „(1) Rada Europejska na posiedzeniu w Tampere w dniach 15 i 16 października 1999 r. zatwierdziła zasadę wzajemnego uznawania, która powinna stanowić podstawę współpracy sądowej w Unii, zarówno w sprawach cywilnych, jak i karnych.
- (2) Zasada wzajemnego uznawania powinna mieć zastosowanie do kar o charakterze pieniężnym, wymierzonych przez organy sądowe lub administracyjne, w celu ułatwienia egzekwowania takich kar w państwie członkowskim innym niż państwo, w którym wymierzono kary.

[...]

- (4) Niniejsza decyzja ramowa powinna obejmować także kary o charakterze pieniężnym wymierzone w związku z naruszeniem przepisów ruchu drogowego”.

7. Artykuł 4 ust. 1 i 2 decyzji ramowej 2005/214 przewiduje:

„1. Orzeczenie, wraz z zaświadczeniem przewidzianym w niniejszym artykule, może zostać przekazane właściwym organom państwa członkowskiego, w którym osoba fizyczna lub prawna, przeciwko której wydano orzeczenie, posiada mienie lub uzyskuje dochody, zwykle zamieszkuje lub, w przypadku osoby prawnej, posiada zarejestrowaną siedzibę.

2. Zaświadczenie, którego standardowy formularz zamieszczony jest w załączniku, musi być podpisane, a jego treść poświadczona jako zgodna z prawdą przez właściwy organ w państwie wydającym”.

8. Artykuł 5 ust. 1 tiret trzydzieste trzecie i art. 5 ust. 3 tej decyzji ramowej stanowią w odniesieniu do jej zakresu stosowania:

„1. Następujące przestępstwa i wykroczenia, jeśli są karalne w państwie wydającym oraz zdefiniowane w sposób określony w prawie państwa wydającego, stanowią, bez konieczności weryfikacji ich karalności w obu państwach, podstawę uznania i wykonania orzeczenia, zgodnie z postanowieniami niniejszej decyzji ramowej:

[...]

– naruszenie przepisów ruchu drogowego, w tym łamanie przepisów dotyczących czasu prowadzenia pojazdu i okresów odpoczynku oraz przepisów dotyczących towarów niebezpiecznych,

[...].

3. W przypadku przestępstw lub wykroczeń innych niż objęte ust. 1 państwo wykonujące może uznać i wykonać orzeczenie z zastrzeżeniem warunku, że orzeczenie dotyczy czynu stanowiącego przestępstwo lub wykroczenie zgodnie z prawem państwa wykonującego, niezależnie od jego znamion oraz jego określenia”.

9. Artykuł 6 decyzji ramowej 2005/214, zatytułowany „Uznawanie i wykonywanie orzeczeń”, ma następujące brzmienie:

„Właściwe organy w państwie wykonującym uznają orzeczenie, które zostało przekazane zgodnie z art. 4, z pominięciem dalszych formalności i niezwłocznie podejmują wszelkie niezbędne środki w celu jego wykonania, o ile właściwy organ nie zdecyduje o powołaniu się na podstawy odmowy uznania lub wykonania przewidziane w art. 7”.

10. Artykuł 7 tej decyzji ramowej, zatytułowany „Podstawy odmowy uznania lub wykonania”, stanowi:

„1. Właściwe organy w państwie wykonującym mogą odmówić uznania lub wykonania orzeczenia, jeżeli nie przekazano zaświadczenia przewidzianego w art. 4, jest ono niekompletne lub w sposób oczywisty jest niezgodne z treścią orzeczenia.

2. Właściwy organ w państwie wykonującym może również odmówić uznania i wykonania orzeczenia, jeżeli zostanie wykazane, że:

[...]

b) w jednym z przypadków, określonych w art. 5 ust. 3, orzeczenie dotyczy czynów, które nie stanowią przestępstwa lub wykroczenia w świetle prawa państwa wykonującego;

[...].

3. W przypadkach określonych w ust. 1 i ust. 2 lit. c) i g) przed podjęciem decyzji o odmowie uznania i wykonania orzeczenia w całości lub w części właściwy organ w państwie wykonującym porozumiewa się przy użyciu odpowiednich środków z właściwym organem w państwie wydającym i w odpowiednich przypadkach zwraca się z prośbą o niezwłoczne dostarczenie wszelkich niezbędnych informacji”.

B. Prawo austriackie

11. Paragraf 103 Kraftfahrgesetz (ustawy federalnej o pojazdach samochodowych)⁴ z dnia 23 czerwca 1967 r., dotyczący obowiązków właściciela pojazdu, stanowi w ust. 2:

„Organ może żądać informacji o tożsamości osoby, która w określonym czasie prowadziła pojazd oznaczony daną rejestracją [...] lub w określonym czasie jako ostatnia pozostawiła pojazd [...] we wskazanym miejscu. Informacje te, które muszą zawierać imię, nazwisko i adres danej osoby, przekazuje posiadacz rejestracji [...]; jeżeli posiadacz nie jest w stanie przedstawić takich informacji, jest on zobowiązany do wskazania osoby, która jest w stanie to uczynić i na której w związku z tym spoczywa obowiązek udzielenia informacji; przekazanie informacji przez osobę zobowiązaną do ich udzielenia nie zwalnia organu z obowiązku ich sprawdzenia, jeżeli okaże się to konieczne w świetle okoliczności danej sprawy. Informacje przekazywane są niezwłocznie, a w przypadku pisemnego wezwania – w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia [...]”.

12. Paragraf 134 ust. 1 KFG 1967, którego przedmiotem są „[p]rzepisy karne”, ma następujące brzmienie:

„Kto narusza niniejszą ustawę federalną [...] popełnia wykroczenie i podlega karze grzywny do wysokości 5000 EUR, a w razie niemożności jej ściągnięcia – karze pozbawienia wolności do sześciu tygodni [...]”.

III. Postępowanie główne, pytania prejudycjalne oraz postępowanie przed Trybunałem

13. Decyzją z dnia 6 czerwca 2018 r.⁵, która stała się ostateczna w dniu 1 stycznia 2019 r., Bezirkshauptmannschaft Weiz (organ administracyjny okręgu Weiz, Austria) nałożył na obywatelkę węgierską LU karę pieniężną w wysokości 80 EUR. Kara ta została nałożona ze względu na to, że LU, jako właścicielka pojazdu zarejestrowanego na Węgrzech, nie odpowiedziała

⁴ BGBl. 267/1967, zwanej dalej „KFG 1967”.

⁵ Zwaną dalej „decyzją z dnia 6 czerwca 2018 r.”.

w przewidzianym w prawie austriackim terminie dwóch tygodni na wezwanie tego organu administracyjnego do wskazania kierującego pojazdem, podejrzanego o popełnienie wykroczenia drogowego.

14. W dniu 27 stycznia 2020 r., na podstawie decyzji ramowej 2005/214, organ administracyjny okręgu Weiz skierował do sądu odsyłającego, będącego również właściwym organem państwa wykonującego, wniosek o uznanie i wykonanie decyzji z dnia 6 czerwca 2018 r., wraz z zaświadczeniem, o którym mowa w art. 4 tej decyzji ramowej. Z informacji, którymi dysponuje Trybunał, wynika, że w tym zaświadczeniu wykroczenie popełnione przez LU było zakwalifikowane jako „naruszenie przepisów ruchu drogowego” w rozumieniu art. 5 ust. 1 tiret trzydzieste trzecie wspomnianej decyzji ramowej. Sąd odsyłający ma jednak wątpliwości co do tego, czy przesłanki uznania i wykonania decyzji z dnia 6 czerwca 2018 r. na podstawie tego artykułu zostały spełnione. Uważa on, że kwalifikacja naruszenia przyjęta przez właściwy organ państwa wydającego stanowi „zbyt szeroką” wykładnię prawa Unii. Czyn popełniony przez LU stanowi odmowę zastosowania się do wezwania organów krajowych i nie może należeć do kategorii naruszeń, w odniesieniu do których kontrola podwójnej karalności czynu jest wyłączona zgodnie z art. 5 ust. 1 decyzji ramowej 2005/214.

15. W tych okolicznościach Zalaegerszegi Járásbíróság (sąd rejonowy w Zalaegerszeg) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

- „1) Czy przepis art. 5 ust. 1 [decyzji ramowej 2005/214] należy interpretować w ten sposób, że jeżeli [państwo wydające] wskazuje jeden ze sposobów naruszenia wymienionych w tym przepisie, organ [państwa wykonującego] nie ma żadnego dodatkowego zakresu uznania w celu odmowy wykonania i musi wykonać [orzeczenie nakładające karę]?
- 2) Na wypadek udzielenia odpowiedzi przeczącej na poprzednie pytanie, czy organ [państwa wykonującego] może twierdzić, że naruszenie wskazane w orzeczeniu [państwa wydającego] nie odpowiada naruszeniu opisanemu w wyliczeniu?”.

16. Rządy węgierski, czeski, hiszpański i austriacki oraz Komisja Europejska przedstawiły uwagi na piśmie.

17. W porozumieniu z sędzią sprawozdawcą postanowiono, na podstawie art. 61 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem, zwrócić się z pytaniami, na które uczestnicy odpowiedzieli na piśmie w wyznaczonym terminie.

IV. Analiza

18. Poprzez swoje dwa pytania prejudycjalne, które należy rozpatrzyć łącznie, sąd odsyłający zwraca się do Trybunału w istocie o wyjaśnienie, czy – a jeśli tak, to w jakim zakresie – właściwy organ państwa wykonującego może odmówić uznania i wykonania orzeczenia, jeżeli uzna, że właściwy organ państwa wydającego błędnie odniósł się w zaświadczeniu dołączonym do tego orzeczenia do jednej z kategorii przestępstw lub wykroczeń, o których mowa w art. 5 ust. 1 decyzji ramowej 2005/214, w przypadku których wyłączona jest kontrola podwójnej karalności czynu.

19. Źródłem tych pytań jest spór pomiędzy właściwymi organami państwa wydającego i państwa wykonującego w przedmiocie wykładni pojęcia „naruszenia przepisów ruchu drogowego”, o którym mowa w art. 5 ust. 1 tiret trzydzieste trzecie tej decyzji ramowej.

20. Właściwy organ państwa wydającego stoi na stanowisku, że pojęcie to obejmuje naruszenie przez właściciela pojazdu ciężącego na nim obowiązku wskazania kierującego podejrzanego o popełnienie wykroczenia drogowego. Naruszenie to stanowi w prawie austriackim wykroczenie uregulowane kodeksem drogowym. Natomiast właściwy organ państwa wykonującego uważa, że właściwy organ państwa wydającego dokonuje „zbyt szerokiej” wykładni prawa Unii, ponieważ takie wykroczenie nie może wchodzić w zakres tego pojęcia. Zatem zdaniem właściwego organu państwa wykonującego decyzja z dnia 6 czerwca 2018 r. nie jest objęta przedmiotowym zakresem stosowania art. 5 ust. 1 decyzji ramowej 2005/214 i dotyczy innego przestępstwa lub wykroczenia w rozumieniu art. 5 ust. 3 tej decyzji ramowej, w związku z czym organ ów może uzależnić uznanie i wykonanie tego orzeczenia od warunku spełnienia kryterium podwójnej karalności czynu.

21. Zaistnienie tego sporu tłumaczy bardzo szczególny kontekst, w jaki wpisuje się sprawa w postępowaniu głównym. W przeciwieństwie bowiem do innych przestępstw lub wykroczeń wymienionych w art. 5 ust. 1 wspomnianej decyzji ramowej, wykroczenia dotyczącego „naruszenia przepisów ruchu drogowego” nie zdefiniowano w prawie Unii ani też państwa członkowskie nie przyjęły w stosunku do niego wspólnego podejścia.

22. W celu przeanalizowania pytań skierowanych do Trybunału zbadam najpierw warunki, na jakich właściwy organ państwa wykonującego może weryfikować, czy dane przestępstwo lub wykroczenie jest objęte przedmiotowym zakresem stosowania art. 5 ust. 1 decyzji ramowej 2005/214, a jeśli nie jest, odmówić uznania i wykonania spornego orzeczenia. W tym kontekście proponuję zbadać przepisy art. 7 ust. 1 tej decyzji ramowej. Artykuł ten odnosi się bowiem wyraźnie do przypadku wskazanego, moim zdaniem, przez sąd odsyłający, w którym właściwy organ państwa wykonującego uważa, że zaświadczenie dołączone do spornego orzeczenia, zawierające wykaz 39 przestępstw lub wykroczeń znajdujący się w art. 5 ust. 1 rzeczonyj decyzji ramowej, nie odpowiada temu orzeczeniu.

23. Następnie, w drugiej kolejności, zaproponuję Trybunałowi wykładnię pojęcia „naruszenia przepisów ruchu drogowego”, zapisanego w art. 5 ust. 1 tiret trzydzieste trzecie decyzji ramowej 2005/214.

A. Zakres kontroli właściwego organu państwa wykonującego

24. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości przy dokonywaniu wykładni przepisu prawa Unii należy uwzględniać nie tylko jego brzmienie, lecz także jego kontekst oraz cele regulacji, której część przepis ten stanowi⁶.

1. Brzmienie art. 5 ust. 1 decyzji ramowej 2005/214

25. Tytułem wstępu należy zauważyć, że art. 5 ust. 1 decyzji ramowej 2005/214, do którego odwołuje się sąd odsyłający, nie zawiera żadnych wskazówek co do charakteru kontroli, jaką może przeprowadzić właściwy organ państwa wykonującego, aby zweryfikować, czy przestępstwo

⁶ Zobacz wyroki: z dnia 3 marca 2020 r., X (europejski nakaz aresztowania – podwójna odpowiedzialność karna) (C-717/18, EU:C:2020:142, pkt 21 i przytoczone tam orzecznictwo); a także z dnia 10 marca 2021 r., Staatliches Amt für Landwirtschaft und Umwelt Mittleres Mecklenburg (C-365/19, EU:C:2021:189, pkt 27 i przytoczone tam orzecznictwo).

lub wykroczenie w postaci określonej w prawie państwa wydającego jest objęte przedmiotowym zakresem stosowania tego przepisu i nie stanowi innego przestępstwa lub wykroczenia w rozumieniu art. 5 ust. 3 tej decyzji ramowej.

26. Artykuł 5 decyzji ramowej 2005/214 ma na celu, jak wskazuje jego tytuł, określenie zakresu stosowania tej decyzji ramowej. W art. 5 ust. 1 rzeczony decyzji ramowej prawodawca Unii wymienia przestępstwa i wykroczenia, w odniesieniu od których orzeczenia są uznawane i wykonywane bez konieczności weryfikacji ich karalności w obydwu państwach, i precyzuje, że owe przestępstwa i wykroczenia są zdefiniowane w sposób określony w prawie państwa wydającego⁷. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału prawo państwa wydającego reguluje kwestie odpowiedzialności karnej, w szczególności zaś określa karę i podmiot, na który owa kara zostaje nałożona⁸.

27. W art. 5 ust. 3 decyzji ramowej 2005/214 prawodawca Unii przewidział, iż dla przestępstw innych niż określone w art. 5 ust. 1 tej decyzji ramowej może być wymagane przeprowadzenie weryfikacji podwójnej karalności czynu.

28. Charakter kontroli, którą może przeprowadzić właściwy organ państwa wykonującego, nie został zatem wyraźnie określony.

2. Systematyka i cele decyzji ramowej 2005/214

29. Analiza systematyki i celów decyzji ramowej 2005/214, a w szczególności jej przepisów zawartych w art. 7 ust. 1 i 3⁹, pozwala na ustalenie zakresu kontroli, jaką właściwy organ państwa wykonującego może przeprowadzać w celu sprawdzenia, czy dane przestępstwo lub wykroczenie, w postaci przyjętej w prawie państwa wydającego, należy do jednej z kategorii przestępstw lub wykroczeń, o których mowa w art. 5 ust. 1 tej decyzji ramowej.

30. Na wstępie należy przypomnieć, że celem decyzji ramowej 2005/214 jest ustanowienie skutecznego mechanizmu transgranicznego uznawania i wykonywania orzeczeń wymierzających ostatecznie osobie fizycznej lub prawnej karę o charakterze pieniężnym w związku z popełnieniem jednego z przestępstw, względnie wykroczeń, wymienionych w art. 5 tej decyzji¹⁰. Rzeczonej decyzji ramowej ma na celu, nie dokonując harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących prawa karnego, zapewnienie wykonywania kar o charakterze pieniężnym w tych państwach dzięki zasadzie wzajemnego uznawania¹¹.

31. Zasada ta stanowi „kamień węgielny” współpracy sądowej w sprawach cywilnych i karnych¹², przy czym na podstawie art. 6 decyzji ramowej 2005/214 powoduje ona, że właściwy organ państwa wykonującego jest, co do zasady, zobowiązany do podjęcia – w sposób niezwłoczny i bez konieczności dokonywania żadnych dodatkowych formalności – wszelkich środków niezbędnych

⁷ Zobacz wyrok z dnia 4 marca 2020 r., Bank BGŻ BNP Paribas (C-183/18, EU:C:2020:153, pkt 44).

⁸ Zobacz wyrok z dnia 4 marca 2020 r., Bank BGŻ BNP Paribas (C-183/18, EU:C:2020:153, pkt 44).

⁹ Zobacz wyrok z dnia 3 marca 2020 r., X (europejski nakaz aresztowania – podwójna odpowiedzialność karna) (C-717/18, EU:C:2020:142, pkt 21 i przytoczone tam orzecznictwo).

¹⁰ Zobacz art. 1 i 6 oraz motywy 1 i 2 decyzji ramowej 2005/214, a także wyrok z dnia 4 marca 2020 r., Bank BGŻ BNP Paribas (C-183/18, EU:C:2020:153, pkt 48 i przytoczone tam orzecznictwo).

¹¹ Z utrwalonego orzecznictwa wynika, że zarówno zasada wzajemnego zaufania między państwami członkowskimi, jak i zasada wzajemnego uznawania, która sama w sobie opiera się na wzajemnym zaufaniu między nimi, mają w prawie Unii fundamentalne znaczenie, gdyż umożliwiają one utworzenie i utrzymywanie przestrzeni bez granic wewnętrznych [zob. wyrok z dnia 10 stycznia 2019 r., ET (C-97/18, EU:C:2019:7, pkt 17)].

¹² Zobacz motyw 1 decyzji ramowej 2005/214.

do uznania orzeczenia, „które zostało przekazane zgodnie z art. 4” tej decyzji ramowej, o ile „właściwy organ nie zdecyduje o powołaniu się na podstawy odmowy uznania lub wykonania przewidziane w art. 7” rzeczony decyzji ramowej.

32. Pragnę zauważyć, że wprowadzenie w życie zasady wzajemnego uznawania wymaga ze strony właściwego organu państwa wydającego przekazania właściwemu organowi państwa wykonującego orzeczenie zgodnego z wymogami określonymi w art. 4 decyzji ramowej 2005/214, a od właściwego organu państwa wykonującego wymagane jest, aby przed zastosowaniem podstawy odmowy uznania lub odmowy wykonania organ ów wszczął, zgodnie z art. 7 tej decyzji ramowej, procedurę konsultacji.

a) Kontrola przestrzegania wymogów określonych w art. 4 decyzji ramowej 2005/214 przez właściwy organ państwa wykonującego

33. Zgodnie z art. 4 ust. 1 decyzji ramowej 2005/214 właściwy organ państwa wydającego powinien dołączyć do swojego orzeczenia zaświadczenie. Zaświadczenie to jest standardowym formularzem znajdującym się w załączniku do decyzji ramowej. Składa się on z różnych sekcji, które organ ów powinien uzupełnić. Sekcje te pozwalają mu na udzielenie wymaganego minimum formalnych informacji dotyczących, w szczególności, organu państwa wydającego, który wydał orzeczenie, organu właściwego do jego wykonania, osoby fizycznej lub prawnej, na którą nałożono karę pieniężną, a także wskazówek dotyczących charakteru orzeczenia i popełnionego przestępstwa lub wykroczenia.

34. Na potrzeby mojej analizy odniosę się w szczególności do informacji wymaganych w pkt 2–4 sekcji g) tego zaświadczenia, zatytułowanej „Orzeczenie nakładające karę o charakterze pieniężnym”.

35. Zgodnie z sekcją g) pkt 2 zaświadczenia zawartego w załączniku do decyzji ramowej 2005/214 właściwy organ państwa wydającego jest zobowiązany, po pierwsze, do streszczenia stanu faktycznego i opisanie okoliczności, w jakich przestępstwo lub wykroczenie zostało popełnione, z uwzględnieniem czasu i miejsca jego popełnienia, a po drugie, do wskazania rodzaju i kwalifikacji prawnej przestępstwa lub wykroczenia oraz właściwego przepisu ustawowego, na podstawie którego wydano orzeczenie, którego tekst należy załączyć do tego zaświadczenia¹³.

36. Punkt 3 tej sekcji dotyczy przestępstw lub wykroczeń objętych przedmiotowym zakresem stosowania art. 5 ust. 1 decyzji ramowej 2005/214. Właściwy organ państwa wydającego powinien bowiem potwierdzić, zakreślając odpowiednie pole lub pola, czy przestępstwo lub wykroczenie określone w jego prawie krajowym „stanowi” przestępstwo lub wykroczenie wymienione w wykazie zawartym w tym artykule¹⁴. Prawodawca Unii powtarza w tym miejscu wykaz 39 przestępstw lub wykroczeń zawarty w art. 5 ust. 1 tej decyzji ramowej.

¹³ Zobacz sekcja k) tego zaświadczenia.

¹⁴ W sytuacji gdy przestępstwo lub wykroczenie należy do kategorii przestępstw lub wykroczeń wymienionych w art. 5 ust. 1 tiret trzydzieste dziewiąte decyzji ramowej 2005/214 („przestępstwa lub wykroczenia określone przez państwo wydające w celu wykonania zobowiązań wynikających z aktów prawnych przyjętych na mocy traktatu WE lub tytułu VI traktatu UE”), która jest szczególnie szeroka, prawodawca Unii zwraca się do właściwego organu państwa wydającego o dokładne wskazanie przepisów aktu prawnego przyjętego na podstawie traktatu, dotyczącego danego przestępstwa lub wykroczenia.

37. Punkt 4 rzeczonyj sekcji jest poświęcony natomiast innym przestępstwom i wykroczeniom, nieobjętym wykazem zapisanym przez prawodawcę Unii w art. 5 ust. 1 rzeczonyj decyzji ramowej, w przypadku których właściwy organ państwa wydającego jest zobowiązany do przedstawienia pełnego opisu.

38. Zgodnie z art. 4 ust. 2 decyzji ramowej 2005/214 zaświadczenie musi być podpisane, a zawarte w nim informacje poświadczone jako zgodne z prawdą przez właściwy organ państwa wydającego.

39. Takie ścisłe i rygorystyczne podejście do opisu przestępstwa lub wykroczenia powinno rodzić wzajemne zaufanie, w szczególności w kontekście art. 5 ust. 1 decyzji ramowej 2005/214, w którym zaufanie to wyklucza kontrolę podwójnej karalności czynu w przypadku szczególnie poważnych przestępstw. Informacje zawarte w zaświadczeniu, o którym mowa w art. 4 tej decyzji ramowej, powinny umożliwić właściwemu organowi państwa wykonującego przeprowadzenie kontroli orzeczenia, która zapewni jego prawidłowe wykonanie, a w szczególności zweryfikowanie, czy wydał je właściwy organ i czy należy ono do zakresu stosowania rzeczonyj decyzji ramowej. To właśnie w tym kontekście właściwy organ państwa wykonującego może sprawdzić w świetle informacji, które zostały mu przekazane, czy dane orzeczenie jest objęte przedmiotowym zakresem stosowania art. 5 ust. 1 decyzji ramowej 2005/214 i w związku z tym wyłączona jest kontrola podwójnej karalności czynu, czy też należy do zakresu stosowania art. 5 ust. 3 tej decyzji ramowej. Jest to jednak kontrola ograniczona, którą w razie potrzeby trzeba uzupełnić konsultacją z właściwym organem państwa wydającego.

40. Jeśli zaświadczenie zostało przedstawione, jest kompletne i odpowiada orzeczeniu, właściwy organ państwa wykonującego jest zobowiązany na podstawie art. 6 decyzji ramowej 2005/214 do uznania i wykonania tego orzeczenia, bez konieczności dopełnienia jakichkolwiek formalności, oraz do niezwłocznego podjęcia wszelkich środków niezbędnych do jego wykonania. W efekcie właściwy organ państwa wykonującego uznaje wspomniane orzeczenie, opierając się na zaświadczeniu przekazanym przez właściwy organ państwa wydającego, które stwierdza jego prawidłowość i wykonalność

41. Natomiast, jeżeli nie przekazano zaświadczenia, jest ono niekompletne lub „w sposób oczywisty jest niezgodne z treścią orzeczenia”, z art. 7 ust. 1 decyzji ramowej 2005/214 wynika, że właściwy organ państwa wykonującego może wówczas odmówić uznania lub wykonania orzeczenia¹⁵.

42. Po pierwsze, z brzmienia tego przepisu wynika, że ocena zgodności zaświadczenia z wymogami określonymi w decyzji ramowej 2005/214 i wyciągnięcie konsekwencji z jego ewentualnej nieprawidłowości należy do właściwego organu państwa wykonującego. W tej kwestii prawodawca Unii pozostawia temu organowi możliwość zdecydowania, czy odmówić uznania lub wykonania orzeczenia, czy też, mimo wad zaświadczenia, orzeczenie uznać i wykonać.

43. Po drugie, wady, o których mówi prawodawca Unii w art. 7 ust. 1 decyzji ramowej 2005/214, dotyczą przypadków, w których właściwy organ państwa wydającego nie dopełnił obowiązków ciążących na nim na mocy art. 4 tej decyzji ramowej, to jest: nie załączył zaświadczenia, sporządził je w sposób niekompletny lub przedstawił zaświadczenie, które „w sposób oczywisty” jest niezgodne z orzeczeniem. Użycie w art. 7 ust. 1 rzeczonyj decyzji ramowej wyrażenia

¹⁵ Tekst zatytułowany „Inicjatywa Zjednoczonego Królestwa, Republiki Francuskiej i Królestwa Szwecji zmierzająca do przyjęcia przez Radę decyzji ramowej w sprawie stosowania zasady wzajemnego uznawania do kar o charakterze pieniężnym” (Dz.U. 2001, C 278, s. 4) z dnia 12 września 2001 r. stanowił w art. 4 ust. 1: „Właściwy organ państwa wykonującego może podjąć decyzję o niewykonaniu orzeczenia, jeżeli zaświadczenie, o którym mowa w art. 2, nie zostało przedłożone lub jeżeli informacje podane w zaświadczeniu są niekompletne lub oczywiście nieprawidłowe” [tłumaczenie nieoficjalne].

„w sposób oczywisty” dowodzi, moim zdaniem, woli prawodawcy Unii, aby – biorąc pod uwagę wzajemne zaufanie właściwych organów państwa wydającego i państwa wykonującego, ale również wymogi skuteczności, szybkości i łatwości stosowania mechanizmu, który zamierza ustanowić – ograniczyć podstawę odmowy uznania i wykonania orzeczenia do istnienia oczywistego błędu w zaświadczeniu.

44. Ostatni przypadek rozpatrywany przez prawodawcę Unii, obejmuje moim zdaniem sytuację taką jak ta, o której mowa w drugim pytaniu prejudycjalnym, w której właściwy organ państwa wykonującego uważa, że rozpatrywane przestępstwo lub wykroczenie, w postaci określonej w prawie państwa wydającego, nie odpowiada przestępstwu lub wykroczeniu, które właściwy organ państwa wydającego wskazuje w celu wykonania art. 5 ust. 1 decyzji ramowej 2005/214. Innymi słowy, kwalifikacja prawna przestępstwa lub wykroczenia ma być błędna.

45. Ta ograniczona kontrola powinna, moim zdaniem, umożliwić właściwemu organowi państwa wykonującego sprawdzenie na podstawie przekazanych informacji, czy właściwy organ państwa wydającego nie wnosi na podstawie art. 5 ust. 1 decyzji ramowej 2005/214 o uznanie i wykonanie orzeczenia, chociaż objęte nim przestępstwo lub wykroczenie, w postaci określonej w prawie państwa wydającego, *w sposób oczywisty* nie należy do katalogu przestępstw lub wykroczeń, w odniesieniu do których prawodawca Unii wyklucza kontrolę podwójnej karalności czynu, lecz przeciwnie, jest przestępstwem lub wykroczeniem, o którym mowa w art. 5 ust. 3. Chodzi tu przede wszystkim o zapewnienie poszanowania przedmiotowego zakresu stosowania art. 5 tej decyzji ramowej poprzez zapewnienie prawidłowej kwalifikacji prawnej przestępstwa lub wykroczenia, której brak może grozić nadwątleniem wzajemnego zaufania, a przez to nieosiągnięciem celu tej decyzji ramowej.

46. Na przeprowadzenie rzeczonyj kontroli pozwala sekcja g) pkt 2 i 3 zaświadczenia zawartego w załączniku do decyzji ramowej 2005/214, ponieważ należy w niej przedstawić dla celów stosowania art. 5 tej decyzji ramowej szczegółowe informacje o przestępstwie lub wykroczeniu. Przypominam bowiem, że ów pkt 2 wprost wymaga podania informacji o przestępstwach lub wykroczeniach, za które nałożono karę, oraz opisu okoliczności, w jakich je popełniono, a także informacji o „rodzaju i kwalifikacji prawnej przestępstw(-a) lub wykroczeń(-nia) i mającym zastosowanie przepisie ustawowym, na podstawie którego wydano orzeczenie”.

47. Kontrola przeprowadzana przez właściwy organ państwa wykonującego jest tym łatwiejsza, że przestępstwo lub wykroczenie, za które nałożono karę pieniężną, odpowiada czynowi karalnemu precyzyjnie określonymu we wszystkich krajowych porządkach prawnych, takiemu jak gwałt, o którym mowa w art. 5 ust. 1 tiret dwudzieste ósme decyzji ramowej 2005/214, lub też odpowiada przestępstwu lub wykroczeniu albo kategorii przestępstw lub wykroczeń, które zostały określone w prawie Unii za pomocą norm minimalnych lub które były przedmiotem wspólnego podejścia państw członkowskich.

48. W tym względzie należy zauważyć, że przestępstwa lub wykroczenia, w odniesieniu do których następuje uznanie i wykonanie orzeczenia bez kontroli podwójnej karalności czynu, wskazane w art. 5 ust. 1 decyzji ramowej 2005/214, odzwierciedlają zasadniczo główne rodzaje przestępczości. Większość z nich była zatem przedmiotem harmonizacji w prawie Unii. Jest tak na przykład w przypadku udziału w organizacji przestępczej, zdefiniowanej w art. 1 decyzji ramowej 2008/841/WSiSW¹⁶, przestępstw terrorystycznych, które zdefiniowano w art. 3

¹⁶ Decyzja ramowa Rady z dnia 24 października 2008 r. w sprawie zwalczania przestępczości zorganizowanej (Dz.U. 2008, L 300, s. 42).

dyrektywy (UE) 2017/541¹⁷, handlu ludźmi, zdefiniowanego w art. 2 dyrektywy 2011/36/UE¹⁸, pornografii dziecięcej i przestępstw związanych z wykorzystywaniem seksualnym, zdefiniowanych w art. 2 i 3 dyrektywy 2011/93/UE¹⁹, nielegalnego handlu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, który został zdefiniowany w art. 2 decyzji ramowej 2004/757/WSiSW²⁰, nadużycia naruszającego interesy finansowe, zdefiniowanego w art. 3 dyrektywy (UE) 2017/1371²¹, ułatwiania nielegalnego wjazdu i pobytu, które zdefiniowano w art. 1 dyrektywy 2002/90/WE²², przestępstw przeciwko środowisku, zdefiniowanych w art. 3 dyrektywy 2008/99/WE²³, czy też nielegalnego obrotu dobrami kultury²⁴.

49. W takich przypadkach właściwy organ państwa wykonującego może łatwiej i szybciej ustalić, czy przestępstwo lub wykroczenie, z uwzględnieniem konkretnych składających się na nie czynów oraz jego definicji w prawie państwa wydającego – którego tekst dołączony jest do orzeczenia – odpowiada przestępstwu lub wykroczeniu albo ich kategorii, do których odnosi się właściwy organ państwa wydającego do celów zastosowania art. 5 ust. 1 decyzji ramowej 2005/214, czy też innemu przestępstwu lub wykroczeniu, o którym mowa w art. 5 ust. 3 decyzji ramowej.

50. Natomiast kontrola ta, nawet jeśli jest ograniczona, może okazać się trudniejsza, jeżeli przestępstwo lub wykroczenie lub ich kategoria, do których odnosi się właściwy organ państwa wydającego, nie została zdefiniowana w prawie Unii. Jak już wskazałem, niniejsza sprawa jest tego przykładem.

51. Uważam, że w tych okolicznościach pełnego znaczenia nabiera obowiązek konsultacji, o którym mowa w art. 7 ust. 3 decyzji ramowej 2005/214.

b) Procedura konsultacji wszczynana przez właściwy organ państwa wykonującego na podstawie art. 7 ust. 3 decyzji ramowej 2005/214

52. Na podstawie art. 7 ust. 3 decyzji ramowej 2005/214, w przypadku gdy zaświadczenie nie zostało przedłożone, jest niekompletne lub w sposób oczywisty nie odpowiada orzeczeniu, właściwy organ państwa wykonującego jest zobowiązany skonsultować się z właściwym organem państwa wydającego. Powinien on, zanim podejmie decyzję o odmowie uznania i wykonania tego orzeczenia, wszcząć tę procedurę wszelkimi odpowiednimi środkami i niezwłocznie zwrócić się

¹⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie zwalczania terroryzmu i zastępująca decyzję ramową Rady 2002/475/WSiSW oraz zmieniająca decyzję Rady 2005/671/WSiSW (Dz.U. 2017, L 88, s. 6).

¹⁸ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, zastępująca decyzję ramową Rady 2002/629/WSiSW (Dz.U. 2011, L 101, s. 1).

¹⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępująca decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW (Dz.U. 2011, L 335, s. 1; sprostowanie Dz.U. 2012, L 18, s. 7).

²⁰ Decyzja ramowa Rady z dnia 25 października 2004 r. ustanawiająca minimalne przepisy określające znamiona przestępstw i kar w dziedzinie nielegalnego handlu narkotykami (Dz.U. 2004, L 335, s. 8).

²¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. 2017, L 198, s. 29).

²² Dyrektywa Rady z dnia 28 listopada 2002 r. definiująca ułatwianie nielegalnego wjazdu, tranzytu i pobytu (Dz.U. 2002, L 328, s. 17). Zobacz również decyzja ramowa Rady 2002/946/WSiSW z dnia 28 listopada 2002 r. w sprawie wzmocnienia systemu karnego w celu zapobiegania ułatwianiu nielegalnego wjazdu, tranzytu i pobytu (Dz.U. 2002, L 328, s. 1).

²³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne (Dz.U. 2008, L 328, s. 28). Zobacz także decyzja ramowa Rady 2005/667/WSiSW z dnia 12 lipca 2005 r. w sprawie wzmocnienia uregulowań prawnokarnych w celu egzekwowania przepisów dotyczących zapobiegania zanieczyszczeniom pochodzącym ze statków (Dz.U. 2005, L 255, s. 164).

²⁴ Zobacz wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przywozu dóbr kultury [COM(2017) 375 final].

o wszelkie niezbędne informacje²⁵. Prawodawca Unii wykazuje zatem zamiar ustanowienia między tymi organami konstruktywnego dialogu, pozwalającego na skorygowanie wad, którymi obarczone jest zaświadczenie dołączone do orzeczenia. Uważam, że w sytuacji takiej jak rozpatrywana w niniejszej sprawie dialog ten powinien pozwolić właściwemu organowi państwa wydającego albo na skorygowanie sekcji, do której błędnie organ ten się odniósł, albo na przekazanie dodatkowych informacji umożliwiających właściwemu organowi państwa wykonującego lepszą ocenę powodów, dla których przestępstwo lub wykroczenie, w postaci zdefiniowanej w prawie państwa wydającego, należy do zakresu sekcji wskazanej w zaświadczeniu załączonym do orzeczenia.

53. Dopiero po uprzedniej konsultacji właściwy organ państwa wykonującego może ocenić, zgodnie z art. 7 ust. 1 decyzji ramowej 2005/214, czy powinien uznać przekazane mu orzeczenie, czy też nie.

54. W świetle wszystkich powyższych rozważań proponuję, aby Trybunał orzekł, że art. 7 ust. 1 decyzji ramowej 2005/214 należy interpretować w ten sposób, że do celów stosowania art. 5 ust. 1 tej decyzji ramowej właściwy organ państwa wykonującego może odmówić uznania i wykonania orzeczenia, jeżeli wykroczenie lub przestępstwo w postaci określonej w prawie państwa wydającego nie stanowi przestępstwa lub wykroczenia lub nie należy do kategorii wykroczeń lub przestępstw, do których właściwy organ państwa wydającego odnosi się w zaświadczeniu dołączonym do tego orzeczenia. Właściwy organ państwa wykonującego może odmówić uznania i wykonania wspomnianego orzeczenia wyłącznie wtedy, gdy procedura konsultacji wszczęta uprzednio na podstawie art. 7 ust. 3 rzeczonej decyzji ramowej nie pozwoliła na skorygowanie błędu, którym to orzeczenie było dotknięte.

B. Wykładnia pojęcia „naruszenia przepisów ruchu drogowego”, zapisanego w art. 5 ust. 1 tiret trzydzieste trzecie decyzji ramowej 2005/214

55. Przypominam, że pytania skierowane do Trybunału mają swe źródło w sporze pomiędzy właściwymi organami państwa wydającego i państwa wykonującego w przedmiocie wykładni pojęcia „naruszenia przepisów ruchu drogowego”, o którym mowa w art. 5 ust. 1 tiret trzydzieste trzecie decyzji ramowej 2005/214, w przypadku których wykluczona jest kontrola podwójnej karalności czynu.

56. Ponieważ wykroczenia tego nie zdefiniowano w prawie wtórnym Unii²⁶, wydaje mi się istotne, aby Trybunał skorzystał z nadarzającej się sposobności i dokonał wykładni terminów użytych przez prawodawcę Unii, co pozwoli sądowi odsyłającemu określić, czy właściwy organ państwa wydającego popełnił błąd w ocenie.

²⁵ Zobacz w tym względzie wyrok z dnia 5 grudnia 2019 r., Centraal Justitieel Incassobureau (uznawanie i wykonywanie kar o charakterze pieniężnym) (C-671/18, EU:C:2019:1054, pkt 44).

²⁶ W obecnym stanie prawa Unii w rzeczywistości dokonano w nim harmonizacji jedynie niektórych aspektów prawa ruchu drogowego: prawo jazdy [dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/126/WE z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie praw jazdy (Dz.U. 2006, L 403, s. 18)], stosowanie pasów bezpieczeństwa [dyrektywa 91/671/EWG z dnia 16 grudnia 1991 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do obowiązkowego stosowania pasów bezpieczeństwa w pojazdach poniżej 3,5 tony (Dz.U. 1991, L 373, s. 26), zmieniona dyrektywą 2003/20/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 kwietnia 2003 r. (Dz.U. 2003, L 115, s. 63)], organizacja czasu pracy w transporcie drogowym [dyrektywa 2002/15/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 2002 r. w sprawie organizacji czasu pracy osób wykonujących czynności w trasie w zakresie transportu drogowego (Dz.U. 2002, L 80, s. 35; sprostowanie Dz.U. 2012, L 189, s. 12), wymiana informacji dotyczących przestępstw lub wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu ruchu drogowego [dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/413 z dnia 11 marca 2015 r. w sprawie ułatwień w zakresie transgranicznej wymiany informacji dotyczących przestępstw lub wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu ruchu drogowego (Dz.U. 2015, L 68, s. 9)].

57. Sprawa ta ilustruje w rzeczywistości obawy, jakie Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) przedstawił na bardzo wczesnym etapie prac dotyczących europejskiego kodeksu drogowego i rejestru pojazdów²⁷. Zauważył on, że „decyzja ramowa [2005/214] pociąga za sobą konieczność przyjęcia środków służących większemu ujednoczeniu przepisów ruchu drogowego w Europie”²⁸, przy czym ujednoczenie to jest konieczne, aby „zapobiec sytuacji, w której jeden i ten sam czyn jest w jednym państwie członkowskim uznawany za wykroczenie, w drugim natomiast nie”²⁹. W swoich uwagach państwa członkowskie są rzeczywiście podzielone co do wykładni pojęcia użytego przez prawodawcę Unii w art. 5 ust. 1 tiret trzydzieste trzecie decyzji ramowej 2005/214. O ile rządy węgierski i czeski twierdzą w istocie, że wykroczenie polegające na „niewskazaniu kierującego pojazdem” nie znajduje się pośród tych, do których odnosi się ów artykuł, o tyle rządy hiszpański i austriacki oraz Komisja uważają natomiast, że przepisy takie jak rozpatrywane w postępowaniu głównym zaliczają się do „przepisów ruchu drogowego” w rozumieniu tego artykułu.

1. Brzmienie art. 5 ust. 1 tiret trzydzieste trzecie decyzji ramowej 2005/214 i systematyka, w jaką wpisuje się ten przepis

58. Na wstępie należy zauważyć, że między różnymi wersjami językowymi art. 5 ust. 1 tiret trzydzieste trzecie decyzji ramowej 2005/214 istnieją rozbieżności.

59. W istocie bowiem, podczas gdy prawodawca Unii odwołuje się we francuskiej wersji językowej tego artykułu do „naruszenia przepisów *ruchu drogowego*”³⁰ („conduite contraire aux normes qui règlent la circulation routière”), to słoweńska wersja językowa odnosi się do „naruszenia przepisów *bezpieczeństwa drogowego*”³¹ („ravnanja, ki so v nasprotju s predpisi o varnosti v prometu”), podczas gdy wersje w językach włoskim („infrazioni al codice della strada”) i polskim („naruszenie przepisów ruchu drogowego”) odnoszą się do naruszenia „kodeksu drogowego”³².

60. Pragnę zauważyć, po pierwsze, że większość wersji językowych art. 5 ust. 1 tiret trzydzieste trzecie decyzji ramowej 2005/214 odpowiada francuskiej wersji językowej, odosobniony charakter mają wersja słoweńska, która dotyczy wyłącznie zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego, a także wersje włoska i polska, które odnoszą się wyłącznie do naruszeń kodeksu drogowego. Wersje w językach hiszpańskim („conducta contraria a la legislación de tráfico”), niemieckim („gegen die den Straßenverkehr regelnden Vorschriften verstoßende Verhaltensweise”), greckim („symperiforá pou paraviázei kanonismoús odikís kykloforías”), angielskim („conduct which infringes road traffic regulations”), litewskim („elgesys, pažeidžiantis kelių eismo taisyklės”), węgierskim („olyan magatartás, amely sérti a közúti közlekedés szabályait”), czy też słowackim („správanie porušujúce pravidlá cestnej premávky”) wskazują natomiast na czyny sprzeczne z przepisami lub uregulowaniami ruchu drogowego.

²⁷ Zobacz opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie europejskiego kodeksu drogowego i rejestru pojazdów z dnia 29 stycznia 2004 r. (Dz.U. 2005, C 157, s. 34), zwana dalej „opinią EKES-u w sprawie europejskiego kodeksu drogowego”.

²⁸ Zobacz opinia EKES-u w sprawie europejskiego kodeksu drogowego, pkt 5.3 lit. a).

²⁹ Zobacz opinia EKES-u w sprawie europejskiego kodeksu drogowego, pkt 6.7.

³⁰ Wyróżnienie moje.

³¹ Wyróżnienie moje.

³² Francuska wersja językowa sekcji g) pkt 3 zaświadczenia znajdującego się w załączniku do decyzji ramowej 2005/214 dotyczy również „naruszenia kodeksu drogowego” („conduite contraire au code de la route”).

61. Po drugie, pragnę zauważyć, że francuska wersja językowa art. 5 ust. 1 tiret trzydzieste trzecie decyzji ramowej 2005/214 wywodzi się ze sformułowań użytych w art. 1 Porozumienia o współpracy w postępowaniach przeciwko czynom naruszającym przepisy o ruchu drogowym oraz wykonywania związanych z nimi kar o charakterze pieniężnym, zatwierdzonego decyzją Komitetu Wykonawczego z dnia 28 kwietnia 1999 r.³³, które to porozumienie włączono do dorobku Schengen³⁴.

62. Artykuł 1 tego porozumienia definiuje „czyn naruszający przepisy o ruchu drogowym” jako „[z]achowanie naruszające przepisy o ruchu drogowym, będące przestępstwem karnym lub administracyjnym, włącznie z naruszeniem przepisów dotyczących czasu prowadzenia pojazdów i przerw na wypoczynek oraz prawa o towarach niebezpiecznych”³⁵. Wersje w językach włoskim, polskim i słoweńskim nie różnią się od innych wersji językowych art. 1 tego porozumienia i definiują wykroczenie drogowe jako czyn lub zachowanie naruszające przepisy o ruchu drogowym³⁶.

63. Wniosuję z tego, że używając w art. 5 ust. 1 tiret trzydzieste trzecie decyzji ramowej 2005/214 pojęcia „conduite contraire aux normes qui règlent la circulation routière” [zob. uwagi dot. wersji polskiej w pkt 59, 60 powyżej], prawodawca Unii zamierzał objąć nim „naruszenia przepisów ruchu drogowego”.

64. Potwierdza to zresztą brzmienie motywu 4 decyzji ramowej 2005/214, w którym prawodawca wskazuje, że decyzja ramowa „powinna obejmować także kary o charakterze pieniężnym wymierzane w związku z *naruszeniem przepisów ruchu drogowego*”³⁷.

65. Nie podzielam zatem stanowiska wyrażonego przez rząd węgierski w jego uwagach, zgodnie z którym należałoby w istocie ograniczyć przestępstwa lub wykroczenia, o których mowa w art. 5 ust. 1 tiret trzydzieste trzecie decyzji ramowej 2005/214, do czynów naruszających bezpieczeństwo drogowe. Sformułowania użyte zarówno w tym artykule, jak i w motywie 4 tej decyzji ramowej wyraźnie wskazują na wolę prawodawcy Unii, aby nie ograniczać przedmiotowego zakresu stosowania tego artykułu wyłącznie do naruszenia przepisów lub norm bezpieczeństwa ruchu drogowego, jak ma to miejsce w przypadku dyrektywy 2015/413, lecz raczej rozszerzyć go na wszystkie przepisy regulujące ruch drogowy, niezależnie od charakteru aktów prawnych, w których je ustanowiono.

66. Sformułowania te pozwalają uwzględnić różnorodność ustawodawstw krajowych dotyczących ruchu drogowego w Unii pod kątem zarówno formalno-, jak i materialnoprawnym.

³³ Dz.U. 2000, L 239, s. 428.

³⁴ Zobacz w tym względzie J. Jekewitz, L’initiative de la République fédérale d’Allemagne relative à la coopération dans le cadre des procédures relatives aux infractions routières et à l’exécution des sanctions pécuniaires y relatives, w: *La reconnaissance mutuelle des décisions judiciaires pénales dans l’Union européenne*, Bruxelles, Éditions de l’Université de Bruxelles, 2001, s. 133–139, w szczególności s. 137.

³⁵ Wyróżnienie moje.

³⁶ Wersja w języku włoskim brzmi: „Atto contrario alle norme che regolano la circolazione stradale”, w polskim – „Zachowanie naruszające przepisy o ruchu drogowym”, w słoweńskim – „vedenje, s katerim se krši prometne predpise”.

³⁷ Wyróżnienie moje.

67. W aspekcie formalnoprawnym przepisy ruchu drogowego niekoniecznie są zebrane w specjalnym kodeksie, takim jak kodeks drogowy³⁸, lecz mogą być skodyfikowane w różnych aktach ustawodawczych i wykonawczych, jak ma to miejsce w Niemczech³⁹.

68. W aspekcie materialnoprawnym zasady ruchu drogowego charakteryzują znaczne różnice pomiędzy państwami członkowskimi, i to mimo harmonizacji dokonanej już przez konwencje międzynarodowe⁴⁰. Łatwo można stwierdzić, że sygnalizacja drogowa, wymogi dotyczące uzyskania prawa jazdy⁴¹, ograniczenia prędkości czy też stężenia alkoholu różnią się w poszczególnych państwach członkowskich⁴². EKES stwierdził zatem, że „obok występowania istotnych różnic już nawet w sposobie formułowania podstawowych przepisów ruchu drogowego, jeszcze większe znaczenie ma fakt, że są one interpretowane i stosowane w różny sposób w poszczególnych państwach członkowskich. Wynika to nie tylko z faktu, że mieszkańcy [w] poszczególnych państwach członkowskich w odmienny sposób oceniają brak przestrzegania tych przepisów, lecz także z powodu poważnych różnic w dziedzinie kar przewidzianych za wykroczenia drogowe”⁴³. W tym kontekście Trybunał przypomniał w wyroku z dnia 5 grudnia 2019 r., *Centraal Justitieleel Incassobureau* (uznawanie i wykonywanie kar o charakterze pieniężnym)⁴⁴, że wykroczenia dotyczące „naruszenia przepisów ruchu drogowego” nie są traktowane w jednolity sposób w różnych państwach członkowskich, ponieważ niektóre z państw kwalifikują je jako wykroczenia, podczas gdy inne uważają je za przestępstwa⁴⁵.

69. Przepisy drogowe dotyczą zarówno używania dróg publicznych i ich oznaczeń, jak i obowiązków właścicieli pojazdów (procedury rejestracji, posiadanie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej itd.) oraz kierowców (posiadanie prawa jazdy, przestrzeganie zasad sygnalizacji i bezpieczeństwa drogowego itd.), a także kar mających zastosowanie w przypadku naruszenia tych obowiązków. Pojęcie „naruszenia przepisów ruchu drogowego” użyte w art. 5

³⁸ W Belgii uregulowanie to nie przybrało formy kodeksu, lecz zostało ustanowione w *arrêté royal portant règlement général sur la police de la circulation routière et de l'usage de la voie publique* (rozporządzeniu królewskim w sprawie przepisów ogólnych dotyczących policji drogowej i korzystania z dróg publicznych) z dnia 1 grudnia 1975 r. (*Moniteur belge* z dnia 9 grudnia 1975 r., s. 15627), zmienionym ostatnio *arrêté du gouvernement flamand* (rozporządzeniem rządu flamandzkiego) z dnia 15 stycznia 2021 r. (*Moniteur belge* z dnia 4 lutego 2021 r., s. 8401).

³⁹ Przepisy ruchu drogowego w Niemczech są określone w wielu ustawach, w szczególności w *Straßenverkehrsgesetz* (ustawie o ruchu drogowym) z dnia 3 maja 1909 r., w brzmieniu opublikowanym w dniu 5 marca 2003 r. (BGBl. 2003 I, s. 310, sprostowanie s. 919), ostatnio zmienionej ustawą z dnia 26 listopada 2020 r. (BGBl. 2020 I, s. 2575), w *Straßenverkehrs-Ordnung* (kodeksie drogowym) z dnia 6 marca 2013 r. (BGBl. 2013 I, s. 367), zmienionym ostatnio zarządzeniem z dnia 18 grudnia 2020 r. (BGBl. 2020 I, s. 3047), które zawierają podstawowe przepisy dotyczące ruchu drogowego, a także w *Personenbeförderungsgesetz* (ustawie o przewozie osób) z dnia 21 marca 1961 r., w brzmieniu opublikowanym w dniu 8 sierpnia 1990 r. (BGBl. 1990 I, s. 1690), ostatnio zmienionej ustawą z dnia 3 grudnia 2020 r. (BGBl. 2020 I, s. 2694), a także w *Straßenverkehrs-Zulassungs-Ordnung* (kodeksie rejestracji dla celów ruchu drogowego) z dnia 26 kwietnia 2012 r. (BGBl. 2012 I, s. 679), zmienionym ostatnio zarządzeniem z dnia 26 listopada 2019 r. (BGBl. 2019 I, s. 2015), który reguluje procedurę rejestracji i obowiązkowego ubezpieczenia oraz zawiera przepisy mające zastosowanie do produkcji i eksploatacji pojazdów.

⁴⁰ Zobacz w szczególności: Międzynarodową konwencja o ruchu samochodowym, podpisana w Paryżu w dniu 24 kwietnia 1926 r., Konwencja o ruchu drogowym, podpisana w Genewie w dniu 19 września 1949 r., oraz Konwencja o ruchu drogowym, podpisana w Wiedniu w dniu 8 listopada 1968 r. Zobacz w tym względzie opinia EKES-u w sprawie europejskiego kodeksu drogowego, pkt 3.

⁴¹ Zobacz opinia EKES-u w sprawie europejskiego kodeksu drogowego, pkt 4.

⁴² Na przykład przesłanki pozbawienia uprawnienia do kierowania pojazdami lub cofnięcia prawa jazdy: zob. w szczególności wyroki: z dnia 7 czerwca 2012 r., *Vinkov* (C-27/11, EU:C:2012:326); z dnia 23 kwietnia 2015 r., *Aykul* (C-260/13, EU:C:2015:257).

⁴³ Zobacz opinia EKES-u w sprawie europejskiego kodeksu drogowego, pkt 4.5.

⁴⁴ C-671/18, EU:C:2019:1054.

⁴⁵ Zobacz wyrok z dnia 5 grudnia 2019 r., *Centraal Justitieleel Incassobureau* (uznawanie i wykonywanie kar o charakterze pieniężnym) (C-671/18, EU:C:2019:1054, pkt 48 i przytoczone tam orzecznictwo). Zobacz także opinia rzecznika generalnego Y. Bota w sprawie Komisja/Parlament i Rada (C-43/12, EU:C:2013:534, pkt 38), w której wskazał on, że elementy konstytutywne przestępstw i wykroczeń drogowych, o których mowa w ramach dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/82/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie ułatwień w zakresie transgranicznej wymiany informacji dotyczących przestępstw lub wykroczeń związanych z bezpieczeństwem ruchu drogowego (Dz.U. 2011, L 288, s. 1), która została zastąpiona dyrektywą 2015/413, również nie są zharmonizowane na poziomie Unii, gdyż naruszenia te są określane przez państwa członkowskie.

ust. 1 tiret trzydzieste trzecie decyzji ramowej 2005/214 może zatem obejmować liczne czyny i równie liczne rodzaje przestępstw lub wykroczeń, których elementy konstytutywne mogą różnić się w zależności od państwa członkowskiego.

70. Tak więc, nawet jeśli rząd węgierski podnosi w swoich uwagach, że właściwy organ państwa wydającego ma obowiązek stosowania prawa oraz interpretowania i kwalifikowania czynów należących do kategorii przestępstw lub wykroczeń, o których mowa w art. 5 ust. 1 decyzji ramowej 2005/214 w możliwie najbardziej restrykcyjny sposób, to jednak przepisy ruchu drogowego, do których odwołuje się prawodawca Unii w art. 5 ust. 1 tiret trzydzieste trzecie tej decyzji ramowej, mają bardzo szeroki zakres stosowania. Pojęcie „przepisów ruchu drogowego” różni się od innych pojęć, znajdujących się w tym samym artykule, które odnoszą się do konkretnych czynów, takich jak kradzież zorganizowana, nielegalny obrót organami, oszustwo lub porwanie statku powietrznego.

71. W tym kontekście uważam, że spoczywający na właścicielu pojazdu obowiązek wskazania osoby podejrzanej o popełnienie wykroczenia drogowego jest objęty przepisem ruchu drogowego, a naruszenie tego obowiązku mieści się w przedmiotowym zakresie stosowania art. 5 ust. 1 tiret trzydzieste trzecie decyzji ramowej 2005/214.

72. W niniejszej sprawie przepisy § 103 KFG 1967 mają na celu określenie „obowiązków posiadacza rejestracji pojazdu lub przyczepy”. Innymi słowy, właściciel pojazdu powinien przyczynić się do identyfikacji kierującego właśnie ze względu na swój status właściciela tego pojazdu, przy użyciu którego, jak ustalono, popełniono wykroczenie drogowe. Z § 134 ust. 1 KFG 1967, którego przedmiotem są „[p]rzepisy karne”, wynika, że każdy, kto narusza ten obowiązek, popełnia wykroczenie administracyjne zagrożone karą grzywny, a w przypadku niemożności jej ściągnięcia – karą pozbawienia wolności. W niniejszej sprawie kara o charakterze pieniężnym jest wyższa od progu określonego w art. 7 ust. 2 lit. h) decyzji ramowej 2005/214.

73. Podobny obowiązek istnieje w innych państwach członkowskich, takich jak Francja⁴⁶ czy Belgia⁴⁷.

74. Jak podkreśla rząd austriacki w swoich uwagach, wskazanie kierującego pojazdem ma na celu zagwarantowanie porządku i kontroli ruchu drogowego. Moim zdaniem, obowiązek ten służy temu samemu celowi, co ciążący na właścicielu pojazdu obowiązek umieszczenia tablicy rejestracyjnej na pojeździe w celu oznaczenia jego tożsamości.

75. Identyfikacja ta ma zasadnicze znaczenie w przypadku dochodzenia odpowiedzialności cywilnej właściciela pojazdu lub odpowiedzialności karnej kierującego. Zgodnie z zasadą indywidualizacji kar odpowiedzialność karną za wykroczenia, które kierujący popełnia przy prowadzeniu pojazdu, ponosi wyłącznie ów kierujący. Zatem do celów ustalenia odpowiedzialności za popełnione wykroczenie drogowe i nałożenia kary konieczna jest jego imienna identyfikacja. Jak świadczą o tym środki przyjęte w ramach dyrektywy 2015/413, identyfikacja ta ma zasadnicze znaczenie, gdy popełnione wykroczenie należy do grupy wykroczeń drogowych, takich jak przekroczenie dopuszczalnej prędkości, prowadzenie pojazdu w stanie

⁴⁶ Zobacz art. L.121-6 code de la route (kodeksu drogowego), który przewiduje wykroczenie polegające na niewskazaniu kierującego, w sytuacji gdy właścicielem pojazdu jest osoba prawna.

⁴⁷ Zobacz art. 67 bis loi relative à la police de la circulation routière (ustawy o policji ruchu drogowego) z dnia 16 marca 1968 r. (*Moniteur belge* z dnia 27 marca 1968 r., s. 3146), zmienionej ustawą z dnia 8 maja 2019 r. (*Moniteur belge* z dnia 22 sierpnia 2019 r., s. 80518), który znajduje się w tytule V, zatytułowanym „Postępowanie karne, nakaz zapłaty i postępowanie sądowe w sprawach cywilnych”, konkretnie w rozdziale IV bis, zatytułowanym „Wskazanie sprawcy wykroczenia”.

odurzenia lub przejazd na czerwonym świetle⁴⁸. Jak rząd austriacki wskazuje w odpowiedzi na pytania skierowane do niego przez Trybunał, w postępowaniu głównym kierujący jest podejrzany o przekroczenie dopuszczalnej prędkości w rozumieniu art. 2 lit. a) tej dyrektywy. Należy zauważyć, że w wyroku z dnia 4 marca 2020 r., Bank BGŻ BNP Paribas⁴⁹, Trybunał orzekł, że przepisy dyrektywy 2015/413 przewidują, że państwa członkowskie powinny ułatwiać, w duchu lojalnej współpracy, transgraniczną wymianę informacji dotyczących przestępstw lub wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu ruchu drogowego, o których mowa w art. 2 dyrektywy, w celu ułatwienia egzekwowania kar, jeżeli rzeczony przestępstwa lub wykroczenia zostały popełnione w państwie członkowskim innym niż państwo, w którym dany pojazd został zarejestrowany, i w ten sposób przyczynić się do osiągnięcia celu, do którego dąży owa dyrektywa, którym jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony wszystkich uczestników ruchu drogowego w Unii⁵⁰. Trybunał orzekł, że w tym celu transgraniczna wymiana informacji oznacza, że dane dostarczone przez państwo członkowskie, w którym pojazd jest zarejestrowany, w tym wypadku państwo wykonujące, pozwalają na zidentyfikowanie nie tylko podmiotu, na rzecz którego pojazd jest zarejestrowany, lecz również osoby, która na mocy prawa krajowego ponosi odpowiedzialność za naruszenie przepisów ruchu drogowego, co ma na celu ułatwienie wykonywania ewentualnych kar o charakterze pieniężnym⁵¹.

76. Obowiązek wskazania kierującego pozwala ponadto rozwiązać problemy praktyczne i techniczne właściwe dla konkretnego sektora ruchu drogowego. W zależności bowiem od charakteru wykroczenia lub zastosowanego sposobu kontroli ustalenie odpowiedzialności za wykroczenie drogowe może narażać trudności.

77. Przestępstwa i wykroczenia drogowe mają to do siebie, że często organom policji trudno jest określić z pewnością kierującego przy braku bezpośredniego kontaktu z nim, w szczególności gdy stwierdzenie popełnienia wykroczenia następuje bez zatrzymania kierującego, jak w przypadku nieprawidłowego parkowania, a nawet jeśli zostanie ono automatycznie zarejestrowane za pomocą kamer, jak w przypadku przekroczenia dopuszczalnej prędkości, leżącego u podstaw niniejszej sprawy⁵². Skłoniło to niektóre państwa członkowskie, na przykład Republikę Francuską, do ustanowienia domniemania odpowiedzialności posiadacza dowodu rejestracyjnego w przypadku naruszenia przepisów dotyczących postoju pojazdów lub uiszczania opłat za przejazd, które zagrożone są jedynie karą grzywny⁵³.

78. Spoczywający na właścicielu pojazdu obowiązek wskazania kierującego pojazdem w przypadku popełnienia wykroczenia drogowego jest zatem narzędziem pozwalającym państwom członkowskim udoskonalić środki, którymi dysponują na etapie dochodzenia w sprawie takiego przestępstwa lub wykroczenia, poprzez umożliwienie im otrzymania informacji niezbędnych do identyfikacji sprawcy tego przestępstwa lub wykroczenia i w efekcie ukarania go.

79. Z powyższego wynika, że naruszenie tego obowiązku stanowi wykroczenie mające własny przedmiot oraz elementy konstytutywne i nie można go zakwalifikować jako „wykroczenia akcesoryjnego”, jak argumentuje rząd węgierski.

⁴⁸ Obowiązek rozpatrywany w postępowaniu głównym ma zastosowanie niezależnie od popełnionego wykroczenia drogowego, ponieważ ustawodawca austriacki odnosi się do tożsamości osoby, która „kierowała” pojazdem lub „pozostawiła” go w określonym czasie.

⁴⁹ C-183/18, EU:C:2020:153.

⁵⁰ Zobacz wyrok z dnia 4 marca 2020 r., Bank BGŻ BNP Paribas (C-183/18, EU:C:2020:153, pkt 54).

⁵¹ Zobacz wyrok z dnia 4 marca 2020 r., Bank BGŻ BNP Paribas (C-183/18, EU:C:2020:153, pkt 55).

⁵² Zobacz motyw trzeci porozumienia przywołanego w pkt 61 niniejszej opinii.

⁵³ Zobacz art. L.121-2 code de la route (kodeksu drogowego).

80. Wykładnię tę potwierdza porozumienie, podpisane w dniu 11 października 2012 r., między Republiką Bułgarii, Republiką Chorwacji, Węgrami i Republiką Austrii, ułatwiające transgraniczne karanie przestępstw i wykroczeń drogowych⁵⁴. Pragnę uściślić, że na podstawie art. 18 decyzji ramowej 2005/214 nie stoi ona na przeszkodzie stosowaniu tego porozumienia w zakresie, w jakim porozumienie to pozwala na wyjście poza przepisy decyzji ramowej oraz przyczynia się do dalszego uproszczenia lub ułatwienia procedur egzekwowania kar o charakterze pieniężnym. Prawdą jest, jak wskazał rząd austriacki, że porozumienie to nie ma zastosowania *ratione temporis* do niniejszej sprawy, ponieważ weszło w życie w stosunku do niego w dniu 28 sierpnia 2018 r. Jednakże jego postanowienia uważam za interesujące. Zarówno bowiem państwo wydające, jak i państwo wykonujące są w niniejszej sprawie stronami porozumienia, którego celem jest, zgodnie z jego art. 6 ust. 1, ustanowienie współpracy w celu transgranicznego egzekwowania kar o charakterze pieniężnym nałożonych z powodu popełnienia wykroczenia drogowego.

81. Tymczasem zgodnie z art. 1 ust. 1 porozumienia z dnia 11 października 2012 r. „wykroczenia drogowe” obejmują nie tylko przestępstwa lub wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu ruchu drogowego, o których mowa w art. 2 dyrektywy 2015/413⁵⁵, ale również przestępstwa lub wykroczenia związane z *brakiem współpracy* ze strony posiadacza lub właściciela pojazdu albo innych osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa lub wykroczenia drogowego, jeżeli czyny te są karalne w prawie państwa, na którego terytorium przestępstwo lub wykroczenie zostało popełnione. Z kolei z art. 1 ust. 2 tego porozumienia wynika, że współpraca państw sygnatariuszy obejmuje wykonywanie kar o charakterze pieniężnym wymierzonych, między innymi, z powodu braku współpracy ze strony właściciela pojazdu, przy użyciu którego popełniono wykroczenie drogowe.

82. Proponowana przeze mnie wykładnia znajduje potwierdzenie również w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (ETPC). W wyroku *Weh przeciwko Austrii*⁵⁶ trybunał ten wyraźnie rozróżnił bowiem w dziedzinie przestępstw i wykroczeń drogowych karę nałożoną na właściciela pojazdu, który nie ujawnił tożsamości kierującego odpowiedzialnego za popełnienie wykroczenia drogowego, z naruszeniem obowiązku ciążącego na nim na mocy § 103 ust. 2 KFG 1967, od kary, która mogłaby zostać nań nałożona z powodu popełnienia wykroczenia drogowego.

83. Uważam w konsekwencji, że w obecnym stanie prawa Unii obowiązek taki jak rozpatrywany w postępowaniu głównym, na mocy którego właściciel pojazdu jest zobowiązany ujawnić tożsamość kierującego podejrzanego o popełnienie przestępstwa lub wykroczenia drogowego, jest przepisem ruchu drogowego w rozumieniu art. 5 ust. 1 tiret trzydzieste trzecie decyzji ramowej 2005/214, a naruszenie tego obowiązku stanowi „naruszenie przepisów ruchu drogowego” w rozumieniu tego przepisu.

84. Wykładnię tę potwierdza cel decyzji ramowej 2005/214.

⁵⁴ Zwane dalej „porozumieniem z dnia 11 października 2012 r.” [tłumaczenie nieoficjalne, podobnie jak dalsze cytaty z tego aktu].

⁵⁵ W następstwie stwierdzenia przez Trybunał nieważności dyrektywy 2011/82 w wyroku z dnia 6 maja 2014 r., *Komisja/Parlament i Rada* (C-43/12, EU:C:2014:298), ze względu na błędną podstawę prawną, została ona zastąpiona dyrektywą 2015/413, której treść jest identyczna z dyrektywą 2011/82.

⁵⁶ Wyrok ETPC z dnia 8 kwietnia 2004 r. w sprawie *Weh przeciwko Austrii* (CE:ECHR:2004:0408JUD003854497, §§ 52–56). Zobacz także wyrok ETPC z dnia 24 marca 2005 r. w sprawie *Rieg przeciwko Austrii* (CE:ECHR:2005:0324JUD006320700, §§ 31, 32).

2. Cel decyzji ramowej 2005/214

85. Cel decyzji ramowej 2005/214 to pozwolić na skuteczniejsze karanie przestępstw i wykroczeń, między innymi drogowych, dzięki ustanowieniu mechanizmu współpracy między właściwymi krajowymi organami egzekwowania prawa.

86. Z motywów 2 i 4 decyzji ramowej 2005/214 wynika, że ustanowiona w niej współpraca ma na celu ułatwienie egzekwowania kar o charakterze pieniężnym nałożonych na właścicieli pojazdów zarejestrowanych w innym państwie członkowskim z powodu popełnienia przestępstw i wykroczeń drogowych. Przestępstwa i wykroczenia te mają wymiar transgraniczny i mogą być szczególnie poważne. Chodzi zatem o zapewnienie skuteczniejszego karania rzeczonych przestępstw i wykroczeń, co dzięki swojemu skutkowi odstrasżającemu powinno też skłonić kierujących do przestrzegania przepisów ruchu drogowego państw członkowskich, przez które przejeżdżają.

87. W tym kontekście wyłączenie z katalogu przestępstw i wykroczeń drogowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 tiret trzydzieste trzecie decyzji ramowej 2005/214, wykroczenia takiego jak rozpatrywane w niniejszej sprawie, dotyczącego naruszenia obowiązku wskazania kierującego podejrzanego o popełnienie wykroczenia drogowego, zagraża, jak sądzę, realizacji tego celu.

88. Wyłączenie go groziłoby pozbawieniem właściwego organu państwa wydającego możliwości ukarania właściciela pojazdu, jeżeli dany pojazd jest zarejestrowany w innym państwie członkowskim. Pociągałoby to za sobą naruszenie zasady równego traktowania, lecz przede wszystkim prowadziło do pozbawienia właściwego organu państwa wydającego możliwości ścigania i karania kierujących pojazdami zarejestrowanymi w innym państwie członkowskim, którzy dopuścili się wykroczenia drogowego na terytorium państwa wydającego, mimo że mogą oni stanowić zagrożenie dla innych użytkowników dróg w Unii.

89. Co prawda wykroczenie takie jak rozpatrywane w niniejszej sprawie, dotyczące naruszenia obowiązku wskazania kierującego, stanowi na pierwszy rzut oka wykroczenie drobne, ponieważ ani nie prowadzi do uszkodzenia mienia, ani nie powoduje obrażeń u uczestnika ruchu. Jednakże skumulowany skutek takich wykroczeń na całym terytorium Unii wydaje mi się doniosły, a ich karanie ma zasadnicze znaczenie dla zagwarantowania przestrzegania zasad ruchu drogowego w przestrzeni bez granic wewnętrznych. Rozpatrywany obowiązek wskazania kierującego ma bowiem zastosowanie bez względu na to, jakie przestępstwo lub wykroczenie drogowe kierujący pojazdem popełnił. Może to być drobne wykroczenie drogowe, takie jak nieprawidłowe parkowanie, chociaż w przypadku takiego wykroczenia prawodawca Unii przewidział, że właściwy organ państwa wykonującego może odmówić uznania lub wykonania orzeczenia, jeżeli kara o charakterze pieniężnym nie przekracza 70 EUR⁵⁷. Może to być również wykroczenie poważniejsze, takie jak przejazd na czerwonym świetle lub przekroczenie dopuszczalnej prędkości, jak w niniejszej sprawie. Czyny te stanowią odzwierciedlenie codziennych doświadczeń na całym terytorium Unii. Pozbawienie państwa wydającego możliwości ścigania i karania takich czynów ze względu na to, że określony pojazd jest zarejestrowany w innym państwie członkowskim, wydaje mi się nie do pogodzenia z wolą prawodawcy Unii, aby ustanowić przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości opartą na współpracy wymiarów sprawiedliwości między państwami członkowskimi.

⁵⁷ Na podstawie art. 7 ust. 2 lit. h) decyzji ramowej 2005/214 właściwy organ w państwie wykonującym może również odmówić uznania i wykonania orzeczenia, jeżeli zostanie wykazane, że kara o charakterze pieniężnym jest niższa niż 70 EUR lub równowartość tej kwoty.

90. W świetle wszystkich powyższych rozważań proponuję w konsekwencji, aby Trybunał orzekł, że art. 5 ust. 1 tiret trzydzieste trzecie decyzji ramowej 2005/214 należy interpretować w ten sposób, że wykroczenie dotyczące „naruszenia przepisów ruchu drogowego” obejmuje czyn polegający na tym, że właściciel pojazdu odmawia wskazania kierującego podejrzanego o popełnienie wykroczenia drogowego.

V. Wnioski

91. Mając na względzie powyższe rozważania, proponuję, aby Trybunał odpowiedział na pytania prejudycjalne przedstawione przez Zalaegerszegi Járásbíróság (sąd rejonowy w Zalaegerszeg, Węgry) w następujący sposób:

1) Artykuł 7 ust. 1 decyzji ramowej Rady 2005/214/WSiSW z dnia 24 lutego 2005 r. w sprawie stosowania zasady wzajemnego uznawania do kar o charakterze pieniężnym należy interpretować w ten sposób, że do celów stosowania art. 5 ust. 1 tej decyzji ramowej właściwy organ wykonującego państwa członkowskiego może odmówić uznania i wykonania orzeczenia, jeżeli wykroczenie lub przestępstwo w postaci określonej w prawie wydającego państwa członkowskiego nie stanowi przestępstwa lub wykroczenia lub nie należy do kategorii wykroczeń lub przestępstw, do których właściwy organ wydającego państwa członkowskiego odnosi się w zaświadczeniu dołączonym do tego orzeczenia.

Właściwy organ wykonującego państwa członkowskiego może odmówić uznania i wykonania wspomnianego orzeczenia wyłącznie wtedy, gdy procedura konsultacji wszczęta uprzednio na podstawie art. 7 ust. 3 rzeczonyj decyzji ramowej nie pozwoliła na skorygowanie błędu, którym to orzeczenie było dotknięte.

2) Artykuł 5 ust. 1 tiret trzydzieste trzecie decyzji ramowej 2005/214 należy interpretować w ten sposób, że wykroczenie dotyczące „naruszenia przepisów ruchu drogowego” obejmuje czyn polegający na tym, że właściciel pojazdu odmawia wskazania kierującego podejrzanego o popełnienie wykroczenia drogowego.